

Παλίμνηστο από την Μονή της Αγίας Αικατερίνης

ΔΙΑΛΕΞΗ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΕ, Τετάρτη, 23.1.2019

Νικόλαος-Ίων Τερζόγλου

Επίκουρος Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Τίτλος Ανακοίνωσης:

Μνήμη και Πόλη στην Υπερ-Νεωτερικότητα

Στην παρούσα διάλεξη προτείνω την διεπιστημονική διερεύνηση των σχέσεων ανάμεσα στη μνήμη και την πόλη, την εποχή της Υπερ-νεωτερικότητας, δηλαδή *σήμερα*: σύμφωνα με τον Gilles Lipovetsky, η Υπερ-νεωτερικότητα επιτείνει τις διεργασίες εξατομίκευσης που είχαν ήδη παροξυνθεί από το τέλος της δεκαετίας του 1970, με την άνοδο του Μεταμοντέρνου. Η έλλειψη ενθουσιαστικών οραμάτων για την ιστορική πρόοδο και η φιλοσοφική καχυποψία του Μεταμοντέρνου απέναντι στις ‘μεγάλες αφηγήσεις’, οδήγησαν σε μία νέα κοινωνική χρονικότητα που κυριαρχείται από αβεβαιότητα, εστιάζοντας κυρίως στο εφήμερο, αν και διεσταλμένο, παρόν. Το κέντρο της χρονικής βαρύτητας έχει μετατοπιστεί από το μέλλον σε μία λατρεία του παρόντος που αντικαθιστά την

ελπίδα μίας συλλογικής δράσης χειραφέτησης με την ιδιωτική έκσταση μίας διαρκούς καινοτομίας. Ποια είναι η νέα σχέση της μνήμης με τον 'παροντισμό', όπως περιγράφεται πιο πάνω; Εξαντλείται σε αυτό που ο Lipovetsky ονομάζει 'υπερ-αναμνηστικό' (hyper-memorial), δηλαδή έναν πληθωρισμό του παρελθόντος που συχνά μετατρέπεται σε θέαμα για ατομική, συγκινησιακή κατανάλωση; Μπορούμε να συλλάβουμε διαφορετικές, πιο δυναμικές, συλλογικές και ζωντανές εκφορές της μνήμης εντός του 'καθεστώτος ιστορικότητας' του παροντισμού; Ποια είναι η σχέση αυτών των πιθανών, ποικίλων εκφορών της μνήμης, με την πόλη, σήμερα; Ποιος μπορεί να είναι ο νέος ρόλος της αρχιτεκτονικής στην παραπάνω οργανική συνάρθρωση μνήμης και πόλης;

Στόχος μου είναι να υποστηρίξω το εξής επιχείρημα: μία σύγχρονη εκδοχή αρχιτεκτονικής πρακτικής που επιθυμεί να αναγνωρίσει και να ενισχύσει την πολύπλοκη, διαλογική σχέση μνήμης και πόλης, θα μπορούσε να νοηθεί ως μία *γραφή στο χώρο*: ένα *κείμενο* που χρειάζεται να συσχετισθεί με ένα *συγκείμενο*: το συγκείμενο (context) του *τόπου της πόλης*, που εμπερικλείει αφηγήσεις της μνήμης σε σχέση με καταστάσεις και ίχνη της ιστορίας. Επιπλέον, θα επιχειρήσω να δείξω την χρησιμότητα της συνάφειας πόλης, μνήμης και αφήγησης για μία πρωτότυπη μεθοδολογία ενός σύγχρονου σχεδιάζειν και κτίζειν στην εποχή της Υπερ-νεωτερικότητας. Θεωρώ πώς η προτεινόμενη μεθοδολογία επαναπροσδιορίζει τον ρόλο και το καθεστώς του αρχιτέκτονα ως υποκειμένου-δημιουργού και, ταυτόχρονα, μετασχηματίζει την έννοια της πόλης.

Σύντομο Βιογραφικό:

Ο **Νικόλαος-Ιων Τερζόγλου** γεννήθηκε το 1976 στην Αθήνα και είναι διπλωματούχος Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π. (2000), κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ε.Μ.Π. (2001), Διδάκτωρ Ε.Μ.Π. (2005) και Πτυχιούχος του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών (2009). Εκπόνησε Μεταδιδακτορική Έρευνα στον Τομέα Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών και Δικαίου του Ε.Μ.Π. (2007-8). Δίδαξε *Θεωρία της Αρχιτεκτονικής* στο Πανεπιστήμιο Πατρών (2007-10). Διδάσκει *Έννοιες και Θεωρίες για την Οργάνωση του Αρχιτεκτονικού Χώρου* στο Ε.Μ.Π. ως μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Έχει διδάξει επίσης στο Μεταπτυχιακό Εικαστικών Τεχνών (Μ.Ε.Τ.) της Α.Σ.Κ.Τ. (2011-2014), στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «*Διαχείριση Μνημείων: Αρχαιολογία, Πόλη και Αρχιτεκτονική*» (2009-2010) του Πανεπιστημίου Αθηνών και στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «*Αρχιτεκτονική και Αστικός Σχεδιασμός*» του Πανεπιστημίου Πατρών (2016-2018).